NOSTALGISK ÅTERBLICK PÅ DELAR AV SÄLLSKAPET ARBORES HISTORIA

Jan Melin

Mars 2011

Avsnitt från delar av Sällskapet Arbores historia

Vid sortering och katalogisering av protokoll, årsredovisningar, köpekontrakt, brev och andra handlingar från 1940-talet, ett material som omfattar två fyllda A4 pärmar har jag fått god inblick i Arbores historia. Ur det omfattande materialet har jag valt ut uppgifter och händelser som kan ha intresse för såväl äldre som yngre arborianer.

Urvalet är koncentrerat till tiden från 1940- till 1970-talet och gör inte anspråk på att vara fullständigt. En del av det som återges har jag minnesbilder av från min tid som aktiv arborian, från mitten av 1950-talet.
Innehållsförteckning

1. Arboreshuset
2. Arboresskogen
3. Arbores under 1940-talet
4. Arbores under tiden 1949-1961
5. Simskolan
6. Arbores 75 års jubileum
7. Arbores 90 och 100 års jubileer
8. Gamla & nya Styrsövisan
9. Lista över ordföranden från år 1886

ARBORESHUSET

På fastigheterna Styrsö Nordgård 2:70 och 2:190 bedrev Ahlströms konditori konditorirörelse sedan 1928. På den ena tomten låg en större byggnad , som eldhärjades 1928. Efter något år uppfördes en ny byggnad på samma plats.

År 1941 köpte Arbores hus och tomter av Ahlström för 24 000 kr, för att användas som klubblokal. Huset renoverades med parkettgolv på det stora rummet i övervåningen , med utsikt mot tennisbanorna. Den öppna utbyggnaden i bottenplanet, den s.k. dansbanan, försågs med masonitskivor till skydd mot norr och söder. Köpet finansierades genom lån av säljaren och sparbankslån. Styrelsen disponerade det stora rummet på övervåningen och Hakon Palm hyrde delar av övervåningen sommartid. Undervåningen uthyrdes sommartid under åren 1946-1947 av Astrid Lindahl för caférörelse.

Styrelsen hade svårigheter att sköta huset, som vissa tider hade en vaktmästare till hjälp. Röster inom styrelsen för en försäljning av Arboreshuset började vinna gehör. Fastigheterna såldes till Åke Bergström per 1 maj, 1948 för 57 000 kr, med villkor att Arbores fick kostnadsfritt disponera dansbanan för fester.

Alma Bergström och dottern Eivy drev caférörelsen Almas Kafé fram till 1988. De sista åren uthyrda sommartid till Margareta Bjurenfalk och särbon Franz Hauser, vintertid skidlärare i Lech. Som kuriosa nämnes att Lars Melin då 10-13 år gammal sommarjobbade på cafét. 1988 hyrde Bergström ut fastigheten till klädesfirman Westis som något år senare köpte fastigheten.

Då Westis hyrde och köpte fastigheten upphörde Arbores kräftskivor, som varje år ägt rum på dansbanan. Arboresstugan fick därefter användas för kräft- och räkfester.

ARBORESSKOGEN

Enligt köpekontrakt, juli 1920, sålde Aktiebolaget Styrsö Hafsbad till Sällskapet Arbores två lägenheter, benämnda Arbores Park nr 1 och Arbores Park nr 2 för 25 000 kr. Avtalet undertecknades av Herman Kunze , för Arbores och M. Lyckholm, V. Forshell och Herman Kunze för Hafsbadet. Styrsö Hafsbad hade långt tidigare , med hjälp av skolbarn, i skogen utplaneterat 75 000 plantor av barr och lövskog.

Arboresskogen har under alla år skötts och underhållits av Sällskapet. I september 1969 inträffade en orkanartad storm, som medförde att c:a 75 % av skogen stormfälldes. Kerstin Hällqvist, som nytillträdd ordförande, och övriga i styrelsen kontaktade ett antal instanser för ekonomisk och annan hjälp.

För att röja upp tillrättalägga rotvältor, borttransport med mera infordrades anbud som upphandlades för 8 444 kr. Efter råd från Skogsvårdsstyrelsen utplanterades i maj 1971 1 400 plantor av ek och bok under ledning av naturvårdskonsulent med hjälp av styrelsemedlemmar och andra arborianer. Vi kan idag glädja oss åt en vacker lövskog i den nordvästliga delen av skogen. Tack Kerstin med flera.

SÄLLSKAPET ARBORES UNDER 1940-TALET

Styrelse i Arbores under åren 1941 – 1949 dominerades av de kända styrsöprofilerna , herrar Hjalmar Svedberg, Sigge Wedel, Sven Lange och Rudolf Hellberg. Gustaf Terling, Georg Bodén med Sven Tingström och Hakon Palm som revisorer. I styrelsen medverkade även något år Algot Berg, Carl Ljungqvist och Sven Gösta Nordgren. Många ägde även sommarvillor på Styrsö och var aktiva i Villaföreningen och Styrsö Fastighetsägareförening.

C.G Fasth, sekreterare i Arbores till 1941, var medlem i Arbores styrelse ett 15-tal år och var en förmedlande länk till Arbores styrelse på 1920-talet. Det kan nämnas att Hjalle Stenberg var med på Arbores 40 års jubileum, den 31 juli,1926.

Den stora frågan för Sigge Wedels styrelse var Arboreshuset. Styrelsen fick lägga ner mycket arbete och ansvar för skötseln av klubbhuset. Styrelsen var vid sammanträde i juni 1947 enig om att sälja Arboreshuset om inte en ny styrelse var villig att överta ansvaret för skötseln av huset. Samtidigt uttryckte andra styrelseledamöter sin önskan att avgå. Någon ny styrelse valdes inte på årsmötet den 4 juli 1947, men styrelsen fick fullmakt att sälja Arboreshuset.

Fastigheterna Styrsö Nordgård 2:70 och 2:190 såldes till Åke Bergström för 57 000 kr med tillträde 1 maj 1948, med villkor att Arbores kostnadsfritt fick disponera dansbanan för fester.

Styrelsen avgick vid årsmötet den 30 juni 1949 efter väl förättat värv. Många medlemmar sörjde förlusten av Arboreshuset, som dock skulle leva vidare med minnesvärda fester på dansbanan tills den dag då Bergström, 1988, sålde huset till Westis.

En ny era började för sällskapet med Ebba Trädgårdh och Bengt Stigwan i styrelsen.

SÄLLSKAPET ARBORES 1949 – 1961

År 1949 utsågs ny styrelse med Ebba Trädgårdh som ordförande och Bengt Stigwan som klubbmästare. Nya namn trädda in på arenan för Sällskapet; Tore och Bibbi Hörberg, Bibbi Tingström, Christer Wigelius, C W Werner m.fl.

Einar Josefsson invaldes i styrelsen 1952 och verkade som eminent ordförande fram till 1959. Nya generationer inlämnades i arbetet för Sällskapet; Kurt Bark, Ulf Trädgårdh, Leif Forsberg, Mona Göthman, Enar Lundström, Jan Melin m.fl.

Einar med Tore Hörberg som klubbmästare gjorde de årliga kräftskivorna i Almas Kafé till härliga upplevelser. Den kända Göteborgspianisten Sten Göransson spelade på det ostämda pianot. Festerna var övertecknade då alla ville vara med. Avsjungandet av Gamla och Nya Styrsövisan, med Bibbi Hörberg som allsångsledare, var höjdpunkter på festen.

Alma och Eivy stod för kaffe och tårtor. Dessa kräftskivor, sommarens klo, fortsatte till Bergström sålde det forna Arboreshuset till Westis år 1988. En epok i Arbores historia var därmed till ända. Kräft- och räkfesterna fortsatte sedan i Arborestugan.

Enar Lundström efterträdde Einar Josefson som ordförande för Sällskapet år 1961.

Den 18 augusti 1961 firades Arbores 75-års jubileum på Långedrags Restaurant.

KALLBADET BRATTEN
SIMSKOLA

Under 1960-talet fram till slutet av 1970, ordnade Arbores simskola i badet med Kerstin Nyberg, och senare Krisitina Bergfeldt som simlärare.
I samband med nedläggning av vatten och avlopp på Styrsö användes badet som sandupplag.

Sanden fick stanna kvar och därmed fick badet en sandstrand som än idag finns kvar. Tidigare låg en stenmur som vågbrytare mot havet.

De badhus och bryggor som tidigare fanns är sedan rivna. Arbores skötte badet in på 1970-talet och ordnade med badstegar, barnbrygga och lade även ut en flytbrygga , som försvann i någon höststorm.
Simskolan disponerade en del av det gamla badhuset för simdynor m.m.

SÄLLSKAPET ARBORES 75-ÅRS JUBILEUM
DEN 18 AUGUSTI 1961

Med Stora Styrsö från Bratten avreste 83 arborianer till Långedrag för att fira jubileet på Långedrags Restaurant, med middag och dans till orkester. Placeringslistor tryckta i Arbores gröna färger väntade gästerna. Vid honnörsbordet satt ordföranden i Sällskapet Enar Lundström med fru Sonja omgiven av många , i Arbores tidigare verksamma, medlemmar.

Ett stort antal av de på 60-talet mycket aktiva arborianerna fyllde borden. Ett längre tal hölls under kvällen av C.G Fast, sekreterare i Arbores ett femtontal år under 1920-talet och framåt.

Talet som intogs i GP ,den 19 augusti 1961, lämnar värdefulla upplysningar till Arbores historia. Pressen HT och GP införde längre reportage med foton från festen. Som extra muntration uppträdde under kvällen Bibbi Hörberg, Sool Werner och Ingrid Melin iklädda baddräkter i en s.k Tintamaresk med endast benen synliga framför en pappridå, allt utmynnade i en gissningstävling –
Vems var respektive ben?

Återresan skedde med Stora Styrsö. Arboresstugan inför jubileet, av Sonja Lundström och Ingrid Melin, uppsnyggad, genom målade väggar och nya gardiner för fönstren , väntade återvändande gäster med nattsexa.

Fru Ingvor Lange | Dir. C-A Lagerwall | Fru Gudrun Tobisson | Dir. Sven Colliander | Fru Bibbi Tingström | Dir. Tore Hörberg | Fru Lotte Terling | Dir. Sigfrid Wedel | Fru Sonja Lindström | Dir. C.G. Fast | Fru Greta Hellberg

Fabrikör Gösta Wahlgren
Fru Birgit Blomgren
Dr. Hajo Humborg
Fru Norma Ericsson
Ing. Nils Svensson-Carman
Fru Mona Göthman
Herr Ivan Ericsson

B

Fru Ulla Svensson-Carman — Rekl.chef S-G. Tingström
Bankkassör Gunnar Ekberg — Frk. Ingela Wahlgren
Fru Brita Wahlgren — Herr Manne Tobisson
Kapten L-O Göthman — Frk. Christina Lagerwall
Fru Loo Humborg — Ing. Ove Terling
Kapten Olle Blomgren — Frk. Barbro Liedholm
Fru Gunnar Ekberg

C

Herr Jan Winge — Ing. Christer Wigelius
Frk. Kristina Hoff — Fru Ulla Manner
Herr Olle Tobisson — Dir. Gustaf Johannesson
Frk. Gunilla Kilhagen — Fru Gunnel Diener
Herr Sigvard Stenberg — Konsul Kjell Billner
Herr Björn Colliander — Fru Ray Wigelius
Herr Lars Manner

Kapten Enar Lindström | Fru Mariann Stenberg | Skeppsm. Rudolf Hellberg | Fru Inga Lagerwall | Dir. Gustaf Terling | Fru Greta Fast | Adv. Georg Bodén | Fru Bibbi Hörberg | Dir. Sven Lange | Fru Lisa Colliander | Dir. Folke Tobisson | Fru Linnea Wallin

A

D

Fru Kerstin Bergfelt — Dir. Hans Berggårdh
Dir. C.W. Werner — Fru Ulla Afzelius-Alm
Fru Mary Billner — Fil.mag. L. Rosenqvist
Dir. Holger Diener — Fru Ingela Magnusson
Fru Ansa Johannesson — Dr. Hans Kjellbo
Avd.chef Sture Tingström — Frk. Grete Mark
Fru Sool Werner

E

Frk. Gunnel Helgesson — Herr Ulf Trägårdh
Herr Folke Hellberg — Fru Gunnel Wedel
Frk. Ann Lange — Skeppsmäkl. Bengt R. Hellberg
Herr Tom Rydberg — Fru Ingrid Melin
Frk. Åsa Nyström — Civilekonom Dag Bristedt
Herr Bo Lange — Fru Wanda Hellberg
Byråsekr. Rune Zachrisson

F

Fru Inger Bark
Adv. Jan Melin
Fru Bie Trägårdh
Herr Bo Wedel
Fru Ingun Bristedt
Adv. Kurt Bark
Fru Gun Zachrisson

Midsommarfirande Styrsö Bratten 1959

SÄLLSKAPET ARBORES 90-ÅRS JUBILEUM DEN 14 AUGUSTI 1976

Till jubileet utkom Arbores jubileumsskrift 1886 – 1976 "Uti vår hage", författad av Sällskapets dåvarnde sekreterare Per Eklund. Skriften är en lättsam och underhållande läsning om Arbores historia.

90-års jubileet inträffade då Carl-Johan Bokelund var ordförande för Arbores. Med signalställ och Arbores vimpel hissad stävade inhyrda Stora Styrsö runt öarna med ett stort antal arborianer ombord. Drinkar serverades från pentryt. Efter några timmars skärgårdstur i sakta mak uti den nedgående aftonsolens sken, som sekreteraren så beskriver färden, avslutades firandet med kräftskiva på Bergströms konditori.

SÄLLSKAPET ARBORES 100-ÅRS JUBILEUM 15 AUGUSTI 1986

Med Anders Ströby som ordförande firades de 100 åren med jubileumskräftskiva ombord på Stora Styrsö. Båten var fylld till sista plats av förväntansfulla arborianer. Hyllningstal av Einar Josefsson.
Hög stämning och allmän gamma präglade denna mminnesvärda båtresa. Roligt hade vi som deltog.

GAMLA STYRSÖVISAN
Melodi: Svinsta skär

Härlig är sommarnatten
Här uppå Styrsö Bratten
Månen den lyser så röd och rund
Vi älska Styrsö i varje stund
Höstlöven snart börja falla,
därför vi lova oss alla,
När vårsolen lyser på skär och fjärd
går till Styrsö vår färd!

NYA STYRSÖVISAN
Melodi: De´va´på Lorensberg

Tider komma, tider går
unga de blir gamla.
Styrsö sommarön består,
allesamman samla.
Ligger här i Kattegatt,
där salta vågor svalla.
Solbelyst och de så att
sjunga kunna alla.

Refr: För här på Styrsöbratt
vårt paradis
Är livet ljust och glatt
på alla vis
I goda vänners lag
på Arbor fest
Vi prisa gången dag
och trivs som bäst

Fagrast kvinnligt jordeliv
finns på Styrsö Bratten.
Tänk ett sådant tidsfördriv
svärma månskensnatten.-
Brunbränd, smäcker, elegant
här är varje flicka.
Här var manlig sekundant
skålen hennes dricka

Refr: För här på Styrsöbratt...

Kvällen lider mot ett slut,
morgonrodnad sprides.
Skratta, skämta, bara njut,
vänskapsbanden smides.
Solen högt på himlapäll,
när vi hemåt vandra.
Minnas ska vi denna kväll
som så många andra.

Refr: För här på Styrsöbratt...

FÖRTECKNING ÖVER ORDFÖRANDE I SÄLLSKAPET ARBORES FRÅN 1886, DÅ ARBORES BILDADES.
Utan angivna mandatperiod 1886 – 1924

C.A Möller
Peter Silverskiöld
Richard Jonsson
Erik Koch
Herman Kunze
Kunze verkade enligt Per Eklund till år 1922.

Enligt tillgängliga protokoll har följande personer därefter beklätt orförandeposten:
Sigge Wedel
Ebba Trädgårdh
Bengt Stigwan
Einar Josefson
Enar Lundström
Jan Melin
Kerstin Hällqvist
Carl-Johan Bokelund
Mona Tobisson
Anders Ströby
Per Gustavii
Björn Hedberg
Per Josefson

Tryck och produktion Atelier Anjou, Styrsö